www.sathyavelugu.com

సత్య వెలుగు

జాతీయ తెలుగు దినపత్రిక

PRGI : APTEL/26/A6853

మా కలం - సమాజానికి వెలుగు

ప్రచురణ : ఆంధ్రప్రదేశ్ తెలంగాణ | సంపుటి : 01 | సంచిక : 33 | ఎడిటర్ : డా. కుంపటి సురేష్ | బుధవారం 16 సెప్టెంబర్ 2026 | పేజీలు : 4 | వెల : 2

ఉద్యోగులతో పెట్టుకుంటున్నారు..

కాంగ్రెస్ ఓటమి ఖాయం

- ఉద్యోగులతో విభేదించిన ప్రభుత్వాలు మళ్లీ అధికారంలోకి రాలేదని కవిత వ్యాఖ్య
- కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఓడిపోవడం ఖాయమని విమర్శలు
- ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులను ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తోందని ఆరోపణ
- 630 మండలాలకు 8 మంది పర్మినెంట్ ఎంఈవోలే ఉన్నారని విమర్శ

ప్రైవేటు కోచింగ్ సెంటర్లపై

చంద్రబాబు సీరియస్

- కఠిన చర్యలకు ఆదేశం
- ప్రభుత్వంపై బురద జల్లేందుకు అభ్యర్థులను రెచ్చగొడుతున్నారని కోచింగ్ సెంటర్లపై ఆరోపణ
- రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసమేనని ప్రభుత్వ నిర్ధారణ
- జీవో నెం.9 నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తున్నారని వెల్లడి
- రాజకీయ కుట్రల్లో భాగస్వాములను చేస్తే సహించేది లేదని స్పష్టీకరణ

సత్య వెలుగు అమరావతి

పోటీ పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్న అభ్యర్థులను ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రెచ్చగొడుతున్న ప్రైవేటు కోచింగ్ కేంద్రాలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబు నాయుడు అధికారులను ఆదేశించారు. ప్రభుత్వంపై బురదజల్లే లక్ష్యంతో విద్యార్థులను ఆందోళనలకు ఉసిగొల్పుతున్నారని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిగణిస్తోంది. ఈ మేరకు నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించే సంస్థలపై చట్టప్రకారం ముందుకెళ్లాలని స్పష్టం చేశారు. కొన్ని ప్రైవేటు కోచింగ్ కేంద్రాల యాజమాన్యాలు తమ స్వార్థ, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం అభ్యర్థుల భవిష్యత్తుతో ఆడుకుంటున్నట్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. పోటీ పరీక్షల కోసం తమ వద్ద శిక్షణ పొందుతున్న యువతపై ఒత్తిడి తెచ్చి, వారిని రాజకీయ ప్రేరేపిత నిరసనలు, ధర్నాలలో పాల్గొనేలా చేస్తున్నట్లు తేలిందని అధికారులు పేర్కొన్నారు. దురుద్దేశంతోనే అభ్యర్థులను ఈ ఆందోళనల వైపు మళ్లిస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రికి వివరించారు. వాస్తవానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కోచింగ్ సంస్థల నియంత్రణ నిబంధనలు 2026, జీవో నెంబర్ 9 ప్రకారం ప్రైవేటు కోచింగ్ కేంద్రాలు నిర్దేశిత మార్గదర్శకాలకు లోబడి పనిచేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే, ఈ నిబంధనలను పక్కనపెట్టి కొన్ని సంస్థలు రాజకీయ కార్యకలాపాలు నడుపుతున్నాయని సీఎం ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో, అభ్యర్థులను రాజకీయ కుట్రల్లోకి లాగాలని చూస్తే కఠిన పరిణామాలు తప్పవని ప్రభుత్వం హెచ్చరిం చింది. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వ్యవహరించే ఏ కోచింగ్ సెంటర్‌పైనా చట్ట ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవడంలో వెనుకాడేది లేదని స్పష్టం చేసింది.

892 పోస్టులకు

ఏపీపీఎస్సీ నోటిఫికేషన్లు

- 163 గ్రూప్-1 పోస్టులు
- అక్టోబరు 6 నుంచి దరఖాస్తులు

సత్య వెలుగు అమరావతి :

నిరుద్యోగులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీపికబురు చెప్పింది. ఒకేసారి 892 పోస్టుల భర్తీకి ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్(ఏపీపీఎస్సీ) 20 నోటిఫికేషన్లు జారీ చేసింది. ఈ ఏడాది ఇచ్చిన జాబ్ క్యాలెండర్‌లో ఇది రెండో విడత ఉద్యోగాల భర్తీ ప్రక్రియ కావడం విశేషం. తొలి విడత నోటిఫికేషన్లు మే నెలలో జారీ అయ్యాయి. తాజాగా మంగళవారం విడుదల చేసిన నోటిఫికేషన్లలో 163 గ్రూప్-1 పోస్టులు ఉన్నాయి. వీటి దరఖాస్తు ప్రక్రియ అక్టోబరు 6వ తేదీ నుంచి ప్రారంభమై 27వతేదీ వరకు కొనసాగనుంది. మరికొన్ని పోస్టులకు దరఖాస్తు గడువు వేర్వేరుగా నిర్ణయించారు. కాగా, ఈ నోటిఫికేషన్లలో ఖాళీలు, అర్హతలను తాత్కాలికంగా భావించాలని, పూర్తిస్థాయి నోటిఫికేషన్లు త్వరలో విడుదల చేస్తామని ఏపీపీఎస్సీ వెల్లడించింది.బీసీ సంక్షేమ శాఖ హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ గ్రేడ్-2 పోస్టులు 29, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ గ్రేడ్-2 పోస్టులు 21, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ హాస్టల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ గ్రేడ్-2 పోస్టులు 23, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ అసిస్టెంట్ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 6, - మిగతా3లో

కాంతి రాణా టాటా, విశాల్ గున్నిలపై సస్పెన్షన్ ఎత్తివేస్తూ జీవో జారీ

- నటి కాదంబరి జెత్వానీ కేసులో నిబంధనలు ఉల్లంఘించారంటూ ఆరోపణలు
- 2024 సెప్టెంబర్‌లో కాంతి రాణా, విశాల్ గున్నీలపై సస్పెన్షన్ వేటు
- తాజాగా జీవో విడుదల చేసిన ప్రభుత్వం

మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఆళ్ల నాని కన్నుమూత

- మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఆళ్ల కాళీ కృష్ణ శ్రీనివాస్ కన్నుమూశారు
- విశాఖలో నేడు గుండెపోటుతో ఆయన తుదిశ్వాస విడిచారు
- జగన్ హయాంలో డిప్యూటీ సీఎం, వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు.

యూపీఐపై ఛార్జీలు విధిస్తే భారత్‌లో మళ్లీ క్యాష్ వినియోగం పెరుగుతుంది

- యూపీఐపై ఛార్జీలను వ్యతిరేకించిన అమీర్ గ్రోవర్
- ఛార్జీలు విధిస్తే ప్రజలు నగదు వైపు మళ్లే అవకాశం ఉందని వ్యాఖ్య
- రూ.2,000 దాటిన లావాదేవీలపై స్పష్టత లేదని వెల్లడి
- యూపీఐ లావాదేవీల విలువలో 66 శాతం పెద్ద ట్రాన్సాక్షన్స్ ఉన్నాయి
- ఎండీఆర్ భారాన్ని వ్యాపారులు వినియోగదారులపై మోపొచ్చని అంచనా

అగాఖాన్ ఫౌండేషన్‌పై

అత్యంత గౌరవం

- ప్రిన్స్ రహీమ్ అగాఖాన్-ఎతో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి భేటీ
- గ్లోబల్ సమిట్‌కు హాజరుకావాలని ఆయన్ను సీఎం ఆహ్వానం
- 'వారసత్వ సంపదను పునరుద్ధరించడంలో అగాఖాన్ ఫౌండేషన్‌ది అత్యంత కీలకపాత్ర.
- మూసీ నది పునరుజ్జీవం కోసం ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నాం
- సిటీ కాలేజ్, ఉస్మానియా ఆస్పత్రి భవనాల పునరుద్ధరణకు సాయం కోరుతున్నాం

సత్య వెలుగు హైదరాబాద్

తాజ్ ఫలక్‌నుమా ప్యాలెస్‌లో ప్రిన్స్ రహీమ్ అగాఖాన్-ఎతో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి భేటీ అయ్యారు. గ్లోబల్ సమిట్‌కు హాజరుకావాలని ఆయన్ను సీఎం ఆహ్వానించారు. ఈ సందర్భంగా సీఎం మాట్లాడుతూ అగాఖాన్ ఫౌండేషన్‌పై అత్యంత గౌరవముందని చెప్పారు. "వారసత్వ సంపదను పునరుద్ధరించడంలో అగాఖాన్ ఫౌండేషన్‌ది అత్యంత కీలకపాత్ర. ఫౌండేషన్ సాయంతో మండలి భవనం, కుతుబ్ షాహీ టూంబ్స్‌ను పునరుద్ధరించుకున్నాం. మూసీ నది పునరుజ్జీవం కోసం ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నాం. సిటీ కాలేజ్, ఉస్మానియా ఆస్పత్రి భవనాల పునరుద్ధరణకు సాయం కోరుతున్నాం. డిసెంబర్ 7, 8, 9 తేదీల్లో ఫ్యూచర్ సిటీలో గ్లోబల్ సమిట్ నిర్వహిస్తున్నాం. 100కు పైగా దేశాల నుంచి ప్రతినిధులు హాజరవుతారు"అని సీఎం తెలిపారు.

ఎర్రవల్లి పసుపు నీళ్ల వివాదం..

నిందితులను అరెస్ట్ చేయొద్దు

- ఎర్రవల్లి కేసులో నిందితుల అరెస్టుపై హైకోర్టు బ్రేక్
- నిందితులకు నోటీసులు ఇచ్చి దర్యాప్తు చేయాలని ఆదేశం
- ఏడేళ్లలోపు శిక్ష వర్తించే కేసులపై పోలీసులను నిలదీసిన కోర్టు
- సుప్రీంకోర్టు మార్గదర్శకాలు పాటించాలని స్పష్టీకరణ
- అరెస్టులపై పోలీసుల తీరును తప్పుబట్టిన హైకోర్టు

యూపీఐపై వడ్డన!

హైదరాబాద్: దేశంలో దాదాపు ఆరేళ్లుగా కొనసాగుతున్న పూర్తి ఉచిత యూపీఐ (యూనిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్‌ఫేస్) చెల్లింపుల సేవలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తెరదించింది. యూపీఐ చెల్లింపులపై చార్జీల విధానాన్ని పునఃప్రవేశపెట్టాలంటూ గూగుల్ పే, అమెజాన్ పే, ఎయిర్‌టెల్ పేమెంట్స్ బ్యాంక్, జియో పేమెంట్స్ బ్యాంక్ సహా మరికొన్ని సంస్థలు సభ్యులుగా ఉన్న పేమెంట్స్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా తెచ్చిన ఒత్తిడితోపాటు ఏటా రూ. 40 లక్షలకుపైగా టర్నోవర్ ఉండే వ్యాపారులపై చార్జీలు విధించాలన్న ఆర్‌బీఐ, బ్యాంకుల సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకుంది. వ్యక్తుల నుంచి వ్యాపారులకు రూ. 2 వేలకుపైగా జరిగే యూపీఐ చెల్లింపుల లావాదేవీలపై 0.4 శాతం మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేట్ (ఎండీఆర్) విధించనున్నట్లు మంగళవారం ప్రకటించింది. అలాగే రూ. 75 వేలకన్నా ఎక్కువ విలువైన యూపీఐ చెల్లింపులపై ఎండీఆర్‌ను గరిష్ఠంగా రూ. 300గా ఖరారు చేసినట్లు తెలిపింది. అయితే రూ. 2 వేలలోపు వ్యక్తుల నుంచి వ్యాపారులకు జరిపే యూపీఐ చెల్లింపులతోపాటు వ్యక్తుల నుంచి వ్యక్తుల మధ్య జరిగే యూపీఏ లావాదేవీలు, చిరు వ్యాపారులకు ఎలాంటి ఎండీఆర్ చార్జీ వర్తించదని స్పష్టం చేసింది. అక్టోబర్ 15 నుంచి నూతన విధానం అమల్లోకి వస్తుందని వెల్లడించింది. ఈ మేరకు కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ, భారత జాతీయ చెల్లింపుల సంస్థ (ఎన్‌పీసీఐ) సంయుక్తంగా నోటిఫికేషన్ విడుదల చేశాయి. ఎండీఆర్ రుసుము రూపంలో ఏటా పేమెంట్స్ పరిశ్రమకు రూ. 16,000 కోట్లు వస్తాయని అంచనా.

వినియోగదారులు చార్జీ చెల్లించక్కర్లేదు..

'యూపీఏ ద్వారా చేసే చెల్లింపులపై వినియోగదారులు ఎలాంటి చార్జీలు చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. వ్యాపారుల చెల్లింపుల వ్యవస్థలో ఎండీఆర్ ఒక రకమైన చార్జీ. ఇది యూపీఐ చెల్లింపులు జరిపే వినియోగదారులపై విధించే చార్జీ కాదు. వ్యక్తులు ఎప్పటిలాగే ఎలాంటి పరిమితులు, కోటాలు లేకుండా పూర్తి ఉచితంగా యూపీఐ లావాదేవీలు కొనసాగించవచ్చు' అని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ తెలిపింది. ఎండీఆర్‌ను కస్టమర్ల నుంచి వసూలు చేయరాదని.. వ్యాపారులే భరించాలని స్పష్టం చేసింది. అలాగే ఎండీఆర్ చార్జీల భారాన్ని వ్యాపారులు వినియోగదారులపై మోపకుండా చూడాలని బ్యాంకులను ఆదేశించింది. అదే సమయంలో యూపీఐ యాప్‌ల ప్రొవైడర్లు ప్లాట్‌ఫాం ఫీజులు లేదా హిడెన్ చార్జీలు వసూలు చేయడాన్ని నిషేధించింది.

కీలక రంగాలకు యూపీఐ చెల్లింపులపై..

అయితే రైల్వే టికెట్ల బుకింగ్, టెలికం రీచార్జీలు, బీమా ప్రీమియం చెల్లింపులు, పెట్రోల్ బంకుల్లో ఇంధనం నింపుకోవడం వంటి వాటికి వ్యక్తులు రూ. 2 వేలకుపైగా జరిపే యూపీఐ చెల్లింపులపై ఒక్కో లావాదేవీకి రూ. 5 చొప్పున ఎండీఆర్ వర్తిస్తుందని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ తెలిపింది. అలాగే రూ. 2 వేలకు మించిన విద్యుత్ బిల్లులు, నీటి బిల్లులు, పైప్డ్ గ్యాస్ బిల్లులపై జరిపే యూపీఏ చెల్లింపులతోపాటు రూ. 2 వేలకు మించిన స్కూలు ట్యూషన్ ఫీజు, యూనివర్సిటీ ఫీజు చెల్లింపులపైనా ఒక్కో లావాదేవీపై రూ. 5 చొప్పున ఎండీఆర్ ఉంటుందని పేర్కొంది. అయితే రూ. 2 వేలకన్నా తక్కువగా ఉండే బిల్లులు, ఫీజులపై మాత్రం ఎలాంటి టీడీఆర్ ఉండదని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ స్పష్టం చేసింది. మరోవైపు మ్యూచువల్ ఫండ్లు, సెక్యూరిటీల చెల్లింపులు, స్టాక్‌బ్రోకర్లు, డీలర్ల ద్వారా జరిపే చెల్లింపులపై 0.02 శాతం టీడీఆర్ వర్తిస్తుందని తెలిపింది. అయితే వ్యక్తుల ఖాతా నుంచి వ్యాపారుల ఖాతాకు నేరుగా జరిగే యూపీఐ చెల్లింపులకు మాత్రమే ఎండీఆర్ వర్తిస్తుందని.. యుటిలిటీ బిల్లులు, ఓటీటీ సబ్‌స్క్రిప్షన్లు, పునరావృత పెట్టుబడులకు సంబంధించి అమలయ్యే యూపీఐ మ్యాండేట్‌లు లేదా ఆటోపే విధానాలకు ఎండీఆర్ ఉండదని కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ స్పష్టం చేసింది.

ఎందుకీ చార్జీ?

మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేట్ (ఎండీఆర్) ద్వారా వసూలయ్యే మొత్తంలో కొంత యూపీఐ లావాదేవీల సేవలు అందిస్తున్న బ్యాంకులు, యాప్‌లకు పంచుతామని ఎన్‌పీసీఐ తెలిపింది. అలాగే మిగిలిన మొత్తాన్ని దేశంలో మౌలిక వసతుల రంగాల్లో పెట్టుబడుల ఊతానికి, నూతన ఆవిష్కరణాలు, సైబర్ సెక్యూరిటీ, కస్టమర్ సర్వీస్ రంగాలకు ఉపయోగిస్తామని వివరించింది. అలాగే టైర్--3 పట్టణాలు, ఈశాన్య రాష్ట్రాలు, జమ్మూ--కాశ్మీర్, లద్దాఖ్‌లలో డిజిటల్ చెల్లింపుల మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడానికి, ఆర్థిక రాయితీలు ఇవ్వడానికి ఒక ప్రత్యేక నిధిని ఏర్పాటు చేయనుంది. కొత్త వ్యాపారులను డిజిటల్ పరిధిలోకి తీసుకురావడానికి ఈ నిధి నుంచి ఆర్థిక సహాయం అందించనుంది. దేశంలో 2021లో కోవిడ్ వ్యాప్తి వేళ యూపీఐ చెల్లింపులను ప్రోత్సహించేందుకు ఎండీఆర్ చార్జీని తొలగించిన కేంద్ర ప్రభుత్వం.. దీనివల్ల బ్యాంకులు, పేమెంట్ సర్వీసు ప్రొవైడర్లకు అయ్యే వ్యయాన్ని బడ్జెట్ కేటాయింపుల ద్వారా భరిస్తూ వచ్చింది. అయితే యూపీఏ సేవల నిర్వహణ, సర్వర్ల బ్యాండ్‌విడ్త్ వ్యయం, బ్యాంకుల సాంకేతిక సహాయ ఖర్చులు ఏటా సుమారు రూ. 20 వేల కోట్లను చేరడంతో తమ బడ్జెట్ కేటాయింపుల ద్వారానే ఆ మొత్తాన్ని భర్తీ చేయలేమని కేంద్రం చెబుతోంది. యూపీఐని నిర్వహిస్తున్న నేషనల్ పేమెంట్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్‌పీసీఐ) ప్రకారం ఆగస్టులో దేశవ్యాప్తంగా రూ.29,82,356 కోట్ల విలువైన యూపీఐ లావాదేవీలు జరిగాయి. అలాగే లావాదేవీల సంఖ్య 2,451 కోట్లు దాటింది.

లావాదేవీల వాటా ఇలా..

-- ఆగస్టులో నమోదైన యూపీఐ లావాదేవీల సంఖ్యలో 63 శాతం వాటా వ్యాపారులకు చేసిన చెల్లింపులదే.

-- వ్యాపారులకు చేసిన మొత్తం చెల్లింపుల్లో రూ.2,000 కంటే ఎక్కువ విలువైన లావాదేవీల వాటా 67 శాతం. అంటే వ్యాపార రంగంలో జరిగే మెజారిటీ నగదు చలామణి పెద్ద మొత్తాల్లోనే సాగుతోంది.

-- సంఖ్య పరంగా చూస్తే రూ.2,000 పైబడిన లావాదేవీలు కేవలం 4 శాతం మాత్రమే. కానీ విలువ పరంగా అవి 67 శాతం ఉండటం వల్ల ఎలక్ట్రానిక్స్ కొనుగోళ్లు, బట్టలు, బంగారు ఆభరణాలు, విమాన/రైలు టికెట్లు, హోటల్ బిల్లుల వంటి పెద్ద చెల్లింపులపై ఈ అదనపు భారం పడనుంది.

-- వ్యాపారులు ఈ ఎండీఆర్ భారాన్ని తాము భరించలేక వినియోగదారులపైకి నెట్టేసే ప్రమాదం ఉంది. దీనివల్ల పెద్ద కొనుగోళ్లు చేసేటప్పుడు ప్రజలు యూపీఐని పక్కనపెట్టి మళ్లీ నగదు వైపు మొగ్గు చూపే అవకాశం కనిపిస్తోంది.

-- నెలవారీ వ్యాపార టర్నోవర్ రూ.1 లక్ష లోపు ఉన్న చిన్న చిన్న దుకాణదారులకు ఈ రుసుము నుండి పూర్తి మినహాయింపు ఇచ్చారు.

-- ఒకరి ఖాతా నుంచి మరొకరి ఖాతాకు పంపే వ్యక్తిగత నగదు బదిలీల విషయానికి వస్తే మొత్తం యూపీఐ లావాదేవీల విలువలో దీని వాటా అత్యధికంగా 70 శాతం.

-- పర్సన్--టు--పర్సన్ విభాగంలో జరిగిన మొత్తం లావాదేవీల విలువలో రూ.2,000 కంటే ఎక్కువ విలువైన బదిలీల వాటా ఏకంగా 85 శాతం నమోదైంది.

-- సంఖ్య పరంగా ఇవి 18 శాతం మాత్రమే అయినప్పటికీ, విలువలో 85 శాతం కలిగి ఉండటం గమనార్హం.

మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేట్ (ఎండీఆర్): మనం ఏదైనా దుకాణానికి వెళ్లి డెబిట్ కార్డు, క్రెడిట్ కార్డు లేదా క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేసి డిజిటల్ పద్ధతిలో డబ్బులు చెల్లించినప్పుడు.. ఆ సేవను అందించినందుకు బ్యాంకులు, చెల్లింపు కంపెనీలు వ్యాపారి నుండి వసూలు చేసే రుసుము.

-- డిజిటల్ చెల్లింపు చేసినప్పుడు ఆ డబ్బు వినియోగదారుడి ఖాతా నుండి వ్యాపారి ఖాతాకు సురక్షితంగా చేరాలి. దీనికోసం పని చేసే బ్యాంకులు, కార్డు కంపెనీలు, యాప్‌లు తమ సాఫ్ట్‌వేర్, భద్రతను నిర్వహించడానికి ఈ ఛార్జీని తీసుకుంటాయి.

-- నిబంధనల ప్రకారం ఈ భారాన్ని వ్యాపారస్తులే భరించాలి. వినియోగదారులు కాదు. ఉదాహరణకు ఈ రుసుము 1 శాతం ఉందనుకుందాం. దుకాణంలో మీరు రూ.3,000 చెల్లిస్తే వ్యాపారికి రూ.2,700 మాత్రమే అందుతాయి. ఛార్జీల కింద రూ.30 కట్ అవుతుంది.

-- వ్యాపారస్తులు తమ లాభాలు తగ్గిపోకుండా ఉండటానికి ఈ భారాన్ని వస్తువుల ధరలు పెంచి చివరికి వినియోగదారుల పైకే నెట్టేసే ప్రమాదం ఉంది.

'పాక్‌కు ఇలాంటి జిమ్మిక్కులు కొత్తేం కాదు'

జైషే మహ్మద్ చీఫ్, మోస్ట్ వాంటెడ్ ఉగ్రవాది మసూద్ అజర్‌పై పాకిస్థాన్ మరోసారి రివార్డ్ ప్రకటించడంపై భారత్ తీవ్రంగా స్పందించింది. ఆ ప్రకటనను జిమ్మిక్కులుగా కొట్టిపారేసింది. కేవలం ప్రకటనలతో అంతర్జాతీయ సమాజాన్ని తప్పుదోవ పట్టించలేరని విదేశాంగ శాఖ స్పష్టం చేసింది. ఉగ్రవాదాన్ని అరికట్టడంలో పాకిస్థాన్ నిజంగా చర్యలు తీసుకోవాలని భారత విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్ తెలిపారు. మంగళవారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఈ మేరకు వ్యాఖ్యలు చేశారు. మసూద్ అజర్‌పై బహుమతి కొనసాగిస్తున్నట్లు ప్రటకన పాక్? చేసే ఇటువంటి జిమ్మిక్కులు, ప్రజలను మోసం చేసే ప్రయత్నాలు కొత్తేమీ కాదని జైస్వాల్ ఎద్దేవా చేశారు. ఉగ్రవాదానికి మద్దతు ఇస్తున్న దేశం ఇలాంటి బూటకపు ప్రకటనలు చేయడం వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదన్నారు. పాక్ నిజంగా ఉగ్రవాదంపై పోరాడాలనుకుంటే కఠినమైన, స్పష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రకటనలు చేయడం కాకుండా ఉగ్రవాద సంస్థలు, వాటి నాయకత్వంపై చర్యలు తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత ఇస్లామాబాద్‌పై ఉందని స్పష్టం చేసింది.

భారత్‌కు మోస్ట్ వాంటెడ్

మసూద్ అజర్ పేరు పాకిస్థాన్ ఫెడరల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏజెన్సీ (ఎఫ్?ఐఏ) రెడ్ బుక్‌లో మోస్ట్ వాంటెడ్ ఉగ్రవాదుల జాబితాలో ఉంది. భారత్‌లో జరిగిన పలు కీలక ఉగ్రదాడులతో అతడికి సంబంధాలున్నాయని భారత దర్యాప్తు సంస్థలు ఆరోపిస్తున్నాయి. 2001 పార్లమెంట్‌పై దాడి, 2008 ముంబయి ఉగ్రదాడులు, 2016 పఠాన్‌కోట్ వైమానిక స్థావరంపై దాడి, 2019 పుల్వామా ఉగ్రదాడి వంటి ఘటనల

నేపథ్యంలో మసూద్ అజర్ భారత్‌కు అత్యంత కీలకమైన మోస్ట్ వాంటెడ్ ఉగ్రవాదుల్లో ఒకడిగా ఉన్నాడు. అతడిని 2019 మేలో ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలి అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదిగా ప్రకటించింది. ఇదిలా ఉండగా, మసూద్ అజర్ తమ దేశంలో లేదని, అతడు అఫ్గానిస్థాన్?కు పారిపోయాడని పాకిస్థాన్ కొంతకాలంగా చెబుతోంది. జైషే మహ్మద్ అధినేత అఫ్గాన్? నుంచే కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నాడని ఇస్లామాబాద్ వాదిస్తోంది. అయితే పాక్ వాదనను అఫ్గాన్? తాలిబన్ ప్రభుత్వం ఇటీవల ఖండించింది. అజర్ తమ దేశంలో లేదని అక్కడి విదేశాంగ శాఖకు చెందిన ఓ సీనియర్ అధికారి స్పష్టం చేశారు.

మూడు పరస్పర అంశాలపై భారత్–చైనా సంబంధాలు

మరోవైపు భారత్–చైనా సంబంధాలపైనా జైస్వాల్ కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ, చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్‌పింగ్ మధ్య జరిగిన సమావేశం సందర్భంగా ద్వైపాక్షిక సంబంధాలకు గౌరవం, ప్రయోజనం, సున్నితత్వం అనే మూడు పరస్పర అంశాలపై ఆధారపడి ఉండాలని పునరుద్ఘాటించారు. 18వ బ్రిక్స్ సదస్సు సందర్భంగా జిన్?పింగ్? భేటీలో భారత ప్రధాన ఆందోళనలను మోదీ ప్రస్తావించినట్లు విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్ తెలిపారు.

'భారత్–చైనా సంబంధాలు మెరుగుపడాలంటే సరిహద్దుల్లో శాంతి, ప్రశాంతత తప్పనిసరి అని ప్రధాని మోదీ స్పష్టం చేశారు. ఇప్పటికే కుదిరిన ఒప్పందాలు, అవగాహనలను ఇరుదేశాలు గౌరవించాలని పేర్కొన్నారు. అదే సమయంలో సరిహద్దు వివాదానికి దీర్ఘకాలిక, రాజకీయ పరిష్కారం కోసం చర్చలు కొనసాగించేందుకు ఇరుదేశాలు అంగీకరించాయి. ఇరుపక్షాలకు ఆమోదయోగ్యమైన, న్యాయమైన పరిష్కారం దిశగా ముందుకు సాగాలని నిర్ణయించాయి. ప్రాంతీయ, అంతర్జాతీయ అంశాల్లో ఉమ్మడి ప్రయోజనాలను మరింత విస్తరించుకోవాలని కూడా ఇరుదేశాలు అభిప్రాయపడ్డాయి' అని రణధీర్ జైస్వాల్ పేర్కొన్నారు.

బీజింగ్ వ్యాఖ్యలకు భిన్నంగా దిల్లీ వైఖరి

ఇదిలా ఉండగా, చైనా తన ప్రకటనలో భారత్, చైనాలను 'ప్రత్యర్థుల కంటే భాగస్వాములు'గా పేర్కొన్నప్పటికీ, దిల్లీ మాత్రం అదే పదజాలాన్ని ఉపయోగించలేదు. ఉమ్మడి సవాళ్లను ఎదుర్కోవడం, పరస్పర గౌరవం, ఇరుదేశాల ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడంపైనే భారత్ దృష్టి పెట్టింది. తైవాన్, టిబెట్ అంశాల్లో భారత్ తన వైఖరిని పునరుద్ఘాటించిందంటూ చైనా ప్రకటనలో పేర్కొన్న అంశాలపై, భారత అధికారిక ప్రకటనలో మాత్రం ప్రధానంగా సరిహద్దు శాంతి, ఒప్పందాల అమలు వంటి మూడు అంశాలకే ప్రాధాన్యత లభించింది.

మనం ఇంకా సిద్ధం కాలేదు.. ఏఐ అభివృద్ధి వేగాన్ని తగ్గించాలి

టెక్నాలజీ రంగంలో ఎల్లప్పుడూ అగ్రగామిగా నిలిచే మైక్రోసాఫ్ట్ సహ వ్యవస్థాపకుడు బిల్ గేట్స్, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) అభివృద్ధిపై ఆసక్తికర వ్యాఖ్యలు చేశారు. 'ఏఐ' పురోగతి వేగాన్ని కొంతమేర తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉందని, ఈ సాంకేతికత తీసుకురాబోయే భారీ మార్పులను ఎదుర్కొనేందుకు ప్రపంచం ఇంకా సిద్ధంగా లేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఇటీవల ఒక ఇంటర్వ్యూలో ఆయన ఈ కీలక అంశాలను పంచుకున్నారు. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అనేది గతంలోని పర్సనల్ కంప్యూటర్లు లేదా ఇంటర్నెట్ వంటి ఆవిష్కరణల కంటే భిన్నమైనదని, ఇది సమాజంలో లోతైన మార్పులకు కారణమవుతుందని బిల్ గేట్స్ వివరించారు. "ఇంత వేగవంతమైన, విస్తృతమైన మార్పులకు మనం ఇంకా సంసిద్ధం కాలేదు. నిరంతరం ఆవిష్కరణలను ప్రోత్సహించే నేనే ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు చేయడం ఆశ్చర్యంగా అనిపించవచ్చు" అని ఆయన పేర్కొన్నారు. సమీప భవిష్యత్తులో ఏఐ ఆధారిత సైబర్ దాడుల రూపంలో పెను ముప్పు పొంచి ఉందని ఆయన హెచ్చరించారు. ఈ క్రమంలోనే, స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన ఏఐ మోడల్స్ నియంత్రణ కోల్పోయినట్లు వార్తలు వచ్చిన 'హగ్గింగ్ ఫేస్ ఘటన'ను ఆయన ప్రస్తావించారు. ఇటీవల టెస్లా అధినేత ఎలాన్ మస్క్, ఓపెన్‌ఏఐ సీఈఓ శామ్ ఆల్ట్‌మన్ వంటి టెక్ దిగ్గజాలు సైతం ఏఐ అభివృద్ధి వేగం పట్ల ఇటువంటి ఆందోళనలనే వ్యక్తం చేశారు. ఇప్పుడు బిల్ గేట్స్ కూడా వారి వాదనతో ఏకీభవించడం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. మరోవైపు, ఏఐ వల్ల అనేక ప్రయోజనాలు కూడా ఉన్నాయని గేట్స్ ఫౌండేషన్ విశ్వసిస్తోంది. తమ 'గోల్‌కీపర్స్ రిపోర్ట్'లో పేర్కొన్నట్లుగా, ఏఐని సరైన మార్గంలో నడిపిస్తే, అది సామాజిక సమానత్వాన్ని పెంపొందించే శక్తివంతమైన సాధనంగా మారుతుందని వెల్లడించింది. ఈ దిశగా, సమానత్వంతో కూడిన ఏఐ అభివృద్ధి కోసం తమ ఫౌండేషన్ 1 బిలియన్ డాలర్లను కేటాయించినట్లు స్పష్టం చేసింది.

అంతరిక్షంలో అమెరికా ఆయుధాలు.. తీవ్రంగా స్పందించిన చైనా

అంతరిక్షంలో అమెరికా ఆయుధాలను మోహరించడాన్ని చైనా తీవ్రంగా ఖండించింది. అంతరిక్షంలో సైనిక కార్యకలాపాలను, ఆయుధ సమీకరణను తక్షణమే నిలిపివేయాలని వాషింగ్టన్‌ను డిమాండ్ చేసింది. ఈ మేరకు చైనా విదేశాంగ శాఖ మంగళవారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. అంతరిక్షంలో తమ వద్ద "కక్ష్య నియంత్రణ ఆయుధాలు" ఉన్నాయని యూఎస్ ఎయిర్ ఫోర్స్ సెక్రటరీ ట్రాయ్ మీంక్ బహిరంగంగా అంగీకరించిన మరుసటి రోజే చైనా ఈ విధంగా స్పందించింది. తమ బలగాలపై జరిగే శత్రు దాడులను తిప్పికొట్టేందుకే ఈ ఆయుధాలను మోహరించినట్లు ఆయన వెల్లడించారు. అయితే, ఇవి ఎలాంటి ఆయుధాలు, వాటి సామర్థ్యాలేమిటనే వివరాలను మాత్రం ఆయన బహిర్గతం చేయలేదు. ఆ వివరాలు వెల్లడిస్తే వాటి వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యత దెబ్బతింటుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. "అంతరిక్షాన్ని కేవలం శాంతియుత ప్రయోజనాలకే వినియోగించాలి. దానిని యుద్ధ క్షేత్రంగా మార్చే ఏ ప్రయత్నాన్నైనా చైనా వ్యతిరేకిస్తుంది. స్పేస్‌లో ఆయుధ పోటీని మేం నిరోధిస్తాం. అమెరికా తన సైనిక కార్యకలాపాలను నిలిపివేసి, ప్రపంచ వ్యూహాత్మక స్థిరత్వాన్ని కాపాడాలి" అని చైనా తన ప్రకటనలో స్పష్టం చేసింది. 1967 నాటి అంతరిక్ష ఒప్పందం ప్రకారం రోదసిలో అణుబాంబులు వంటి సామూహిక విధ్వంసక ఆయుధాల వినియోగాన్ని నిషేధించారు. అయితే, ఉపగ్రహాలను అడ్డుకునే సంప్రదాయ ఆయుధాలపై ఎటువంటి నిషేధం లేదు. అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ ప్రతిపాదించిన 'గోల్డెన్ డోమ్' మిస్సైల్ డిఫెన్స్ సిస్టమ్‌లో భాగంగానే ఈ సైనిక విస్తరణ జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. మరోవైపు, చైనా, రష్యాలు కూడా ఇటువంటి కౌంటర్–స్పేస్ సామర్థ్యాలను అభివృద్ధి చేస్తుండటంతో, రోదసిలో కొత్త ఆయుధ పోటీ ప్రారంభమైందన్న ఆందోళనలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యక్తమవుతున్నాయి.

పరస్పర సున్నితత్వం పాటించాలి

న్యూఢిల్లీలో జరుగుతున్న 18వ బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సు సందర్భంగా భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్‌పింగ్‌తో భేటీ అయ్యారు. ఈ సమావేశంలో ఇరు దేశాలు పరస్పరం ఆందోళనలను అర్థం చేసుకుని, సున్నితత్వంతో వ్యవహరించాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రధాని మోదీ ఉద్ఘాటించినట్లు భారత విదేశాంగ శాఖ (ఎంఈఏ) వెల్లడించింది. ఈ భేటీకి సంబంధించిన వివరాలను విదేశాంగ శాఖ అధికార ప్రతినిధి రణధీర్ జైస్వాల్ మంగళవారం మీడియాకు వివరించారు. "పరస్పర గౌరవం, పరస్పర ప్రయోజనం, పరస్పర సున్నితత్వం" అనే మూడు ప్రధాన సూత్రాల ప్రాతిపదికన ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు ముందుకు సాగాలని ప్రధాని మోదీ చైనా అధ్యక్షుడికి స్పష్టం చేశారని ఆయన తెలిపారు. భారత్‌కు ఉన్న కీలక ఆందోళనలను కూడా ఈ సందర్భంగా ప్రధాని ప్రస్తావించినట్లు జైస్వాల్ పేర్కొన్నారు. మరోవైపు, ఈ సమావేశంపై చైనా విదేశాంగ మంత్రి వాంగ్ యీ స్పందిస్తూ, ఇరు దేశాలు పరస్పరం శత్రువులు కాదని, భాగస్వాములుగా కొనసాగాలనే ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చాయని తెలిపారు. ఈ భేటీలో కుదిరిన అత్యంత కీలకమైన అంశం ఇదేనని ఆయన అభివర్ణించారు. సరిహద్దుల్లో శాంతి, సుస్థిరతలను కాపాడేందుకు ఇరువురు నేతలు అంగీకరించినట్లు ఆయన వెల్లడించారు. భారత్.. చైనాకు శత్రువు కాదని, ఒక భాగస్వామి అని ప్రధాని మోదీ పేర్కొన్నట్లు చైనా మీడియా కథనాలు వెల్లడించాయి. చైనాతో తమ విధానం ఏ ఇతర దేశం ప్రభావంతోనూ ముడిపడి ఉండదని మోదీ స్పష్టం చేసినట్లు ఆ కథనాలు పేర్కొన్నాయి. కాగా, 2027లో బ్రిక్స్ కూటమికి చైనా అధ్యక్షత వహించనుంది.

మోదీ మళ్లీ రాజీపడ్డారు

దేశవ్యాప్తంగా విస్తృతంగా వినియోగిస్తున్న యూపీఐ చెల్లింపులపై కేంద్రం తాజాగా జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్‌పై కాంగ్రెస్ తీవ్ర విమర్శలు గుప్పించింది. ఈ లావాదేవీలపై చార్జీలు విధించేందుకు మార్గం సుగమం చేస్తోందంటూ లోక్‌సభ ప్రతిపక్ష నేత, కాంగ్రెస్ అగ్రనేత రాహుల్ గాంధీ విమర్శించారు. రూ.2 వేలకుపైబడిన వ్యాపారి యూపీఐ లావాదేవీలపై మర్చంట్ డిస్కౌంట్ రేట్ (ఎండీఆర్) విధించే అవకాశం కల్పించడం ద్వారా జీరో–చార్జీ విధానాన్ని నీరుగార్చే ప్రయత్నం జరుగుతోందని ఆరోపించారు. ఈ వ్యవహారాన్ని అమెరికా చెల్లింపు సంస్థల ఒత్తిడితో ముడిపెట్టిన ఆయన, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మరోసారి అమెరికా ఒత్తిడికి లొంగిపోయారని ఆరోపించారు. ఈ మేరకు ఎక్స్?లో పోస్ట్ చేశారు. 'యూపీఐ లావాదేవీలపై ఫీజులు విధించేందుకు ప్రభుత్వం నిశ్శబ్దంగా మార్గం సుగమం చేస్తోంది. రూ.2 వేలకుపైబడిన వ్యాపార సంబంధిత యూపీఐ లావాదేవీలపై భవిష్యత్తులో ఎండీఆర్ విధించే అవకాశం ఉంది. యూపీఐ లావాదేవీల పరిమాణంలో రూ.2వేలకు పైబడిన చెల్లింపులు కేవలం ఐదు మాత్రమే ఉన్నాయి. అయితే విలువ పరంగా చూస్తే ఇవే దాదాపు 65 శాతం వరకు ఉంటాయి. వినియోగదారుల నుండి ఎలాంటి ఫీజులు వసూలు చేయబోమని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కానీ కస్టమర్ల నుంచి నేరుగా ఎలాంటి యూపీఐ ఫీజు వసూలు చేయబోమని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అయితే దుకాణదారులపై విధించే చార్జీలను ఎవరు భరిస్తారు? అవి వస్తువుల ధరల్లోకి చేరి చివరకు వినియోగదారుల జేబు నుంచే బయటకు వస్తాయి' అని రాహుల్ గాంధీ అన్నారు.

అమెరికా కంపెనీల ఒత్తిడే కారణమా?

భారత్‌లో ప్రస్తుతం అమల్లో ఉన్న జీరో ఎండీఆర్? విధానంపై అమెరికాకు చెందిన చెల్లింపు సంస్థలు చాలాకాలంగా అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయని రాహుల్ గాంధీ ఆరోపించారు. యూపీఐ ద్వారా చెల్లింపులు జరిగినప్పుడు వ్యాపారుల నుంచి ఎండీఆర్ వసూలు చేయకపోవడం వల్ల చెల్లింపు సంస్థలకు ఆదాయ అవకాశాలు పరిమితమవుతున్నాయన్న వాదనలున్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో తాజాగా తీసుకున్న చర్యలు, గతంలో అమెరికాతో వాణిజ్య ఒప్పందం విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరించిన తీరును గుర్తు చేస్తున్నాయని రాహుల్ అన్నారు. అమెరికా ఒత్తిడికి ప్రధాని మోదీ మరోసారి లొంగిపోయారని వ్యాఖ్యలు చేశారు.

కేంద్రంపై ఖర్గే ఫైర్

కాంగ్రెస్ జాతీయ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే కూడా యూనిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్‌ఫేస్ లావాదేవీలపై చార్జీలు విధించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం పరోక్షంగా మార్గం సుగమం చేస్తోందని ఆరోపించారు. రూ.2 వేల వరకు జరిగే యూపీఐ లావాదేవీలకు మాత్రమే చార్జీలు ఉండవని పరిమితి విధించడం ద్వారా భవిష్యత్తులో పెద్ద మొత్తాల డిజిటల్ చెల్లింపులపై ఫీజులు విధించే అవకాశం కల్పించారని విమర్శించారు. ఇప్పటికే అధిక ద్రవ్యోల్బణంతో సామాన్యులపై ఆర్థిక భారం పెరిగిందని, ఇప్పుడు డిజిటల్ చెల్లింపులపైనా అదనపు భారం మోపే ప్రయత్నం జరుగుతోందని మండిపడ్డారు.

పెద్ద నోట్ల రద్దును గుర్తు చేసిన ఖర్గే

యూపీఐ చార్జీల అంశాన్ని పెద్ద నోట్ల రద్దుతో ముడిపెట్టి ఖర్గే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించారు. దశాబ్దం క్రితం నోట్ల రద్దు నిర్ణయం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిందని అన్నారు. పెద్ద నోట్ల రద్దు వల్ల ఎదురైన పరిణామాలపై ప్రశ్నలు తలెత్తినప్పుడు.. డిజిటల్ చెల్లింపులను ప్రోత్సహించడమే ఆ నిర్ణయం వెనుక ఉద్దేశమని ప్రభుత్వం వివరించిందని గుర్తుచేశారు. నగదు రహిత ఆర్థిక వ్యవస్థ వైపు దేశాన్ని తీసుకెళ్లాలని అప్పట్లో కేంద్రం చెప్పిందని తెలిపారు. అదే సమయంలో ఇటీవల పార్లమెంటులో కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి యూపీఐపై ఎలాంటి పన్ను లేదా చార్జీలు విధించబోమని చెప్పినట్లు ఖర్గే గుర్తుచేశారు. అయితే తాజాగా రూ.2 వేలకుపైబడిన లావాదేవీలకు సంబంధించి చార్జీల అంశం తెరపైకి రావడంపై వివరణ ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు.

'రానున్న కాలంలో ్రూ2ా చెల్లింపులకూ చార్జీలు?'

కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి, కమ్యూనికేషన్స్ ఇన్‌ఛార్జ్ జైరాం రమేశ్ కూడా ఈ వ్యవహారంపై ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ప్రస్తుతం విధించిన లావాదేవీ పరిమితిని భవిష్యత్తులో మరో నోటిఫికేషన్ ద్వారా మార్చే అవకాశం ఉందని ఆయన అన్నారు. ఇప్పుడు రూ.2 వేల పరిమితి ఉన్నప్పటికీ, రానున్న రోజుల్లో దీనిని మార్చి ఇతర రకాల యూపీఐ లావాదేవీలపైనా ఫీజులు విధించే అవకాశం లేకపోలేదని పేర్కొన్నారు. ముఖ్యంగా వ్యక్తి నుంచి వ్యక్తికి జరిగే సాధారణ యూపీఐ చెల్లింపులు కూడా భవిష్యత్తులో చార్జీల పరిధిలోకి వచ్చే ప్రమాదం ఉందని హెచ్చరించారు. డిజిటల్ చెల్లింపుల రంగాన్ని అమెరికా కంపెనీలకు మరింత అనుకూలంగా మార్చేందుకే ఈ చర్యలు తీసుకుంటున్నారా అని నిలదీశారు. ప్రభుత్వం పారదర్శకత, నిజాయతీ విషయంలో ప్రజల విశ్వాసాన్ని దెబ్బతీస్తోందని ఆయన విమర్శించారు. యూపీఐ వినియోగదారుల్లో అనవసరమైన ఆందోళనకు తావిచ్చేలా నిర్ణయాలు ఉండకూడదని పేర్కొన్నారు. ఇదిలా ఉండగా, రూ.2వేలకు పైబడిన యూపీఐ లావాదేవీలపై మర్చంట్ ఛార్జీలపై త్వరలో బ్యాంకుల ప్యానెల్? ఒక నిర్ణయం తీసుకోనున్నట్లు సమాచారం. ఈ ప్యానెల్?లో యూపీఐ అండ్

ఏపీలో పురపాలక ఎన్నికల నిర్వహణపై ఈసీ ఫోకస్

ఏపీలో పురపాలక సంఘాల ఎన్నికల నిర్వహణ సన్నద్ధత ప్రక్రియ వేగవంతమైంది. ఇందులో భాగంగా మరో 12 నగరపాలక సంస్థలు, 29 పురపాలక సంఘాలు, నగర పంచాయతీల్లో వార్డుల వారీగా ఫొటో ఓటర్ల జాబితాల తయారీ, ప్రచురణకు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఏర్పాట్లు చేసింది. ఈ మేరకు రెండు వేర్వేరు నోటిఫికేషన్లను జారీ చేసినట్లు రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ అనిల్ చంద్ర పునేఠా వెల్లడించారు. ఫారం-1 నోటీసుతో పాటు వార్డుల వారీ ఫొటో ఓటర్ల జాబితాలను ఈనెల 22న ప్రకటించాలని తెలిపారు. 2026 జనవరి 1ని అర్హత తేదీగా పరిగణించి, తాజా అసెంబ్లీ ఓటర్ల జాబితా ఆధారంగా రూపకల్పన చేయాలని సూచించారు.

మొత్తం 17 నగర పాలక సంస్థలకు గాను విజయనగరం కార్పొరేషన్‌లో వార్డుల పునర్విభజన ప్రక్రియ ముందుగా పూర్తి కావడంతో అక్కడ సెప్టెంబర్ 3 నాటికే ఓటర్ల జాబితా ప్రచురణ పూర్తయింది. అలాగే ఏపీలోని 106 పురపాలక, నగర పంచాయతీల్లో డిలిమిటేషన్ పూర్తైన 58 చోట్ల కూడా సెప్టెంబరు 3నే జాబితాలను వెల్లడించారు. మిగిలిన 12 నగర పాలక సంస్థలు, 29 పురపాలక, నగర పంచాయతీల్లో వార్డుల పునర్విభజన ప్రక్రియ సెప్టెంబర్ 14 నుంచి 17 మధ్య పూర్తి కానున్నందున - ఆయా చోట్ల ఓటర్ల జాబితా ప్రచురణకు కొత్త తేదీని ఖరారు చేయాలని పురపాలక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి సెప్టెంబర్ 13న ఎన్నికల సంఘానికి లేఖ రాశారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తిని ఎస్?ఈసీ పరిశీలించింది. ఈ క్రమంలోనే సెప్టెంబర్ 22ను ప్రచురణ తేదీగా ఖరారు చేస్తూ ఉత్తర్వులు వెలువరించింది. తాజా ఓటర్ల జాబితాల ప్రచురణతో ఆయా పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో ఎన్నికల నిర్వహణకు ఎస్ఈసీ సిద్ధమవుతోంది. మేయర్లు, పురపాలక ఛైర్మన్లు, వార్డు సభ్యుల స్థానాలకు సంబంధించిన రిజర్వేషన్లు ఖరారు చేయడానికి సర్కార్?కి మరింత మార్గం సుగమం కానుంది. సంబంధిత కార్పొరేషన్ కమిషనర్లు , మున్సిపల్ కమిషనర్లు ఈ ప్రక్రియను పకడ్బందీగా పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు.

రాజకీయాలలో కులాల పట్టింపులు

ఏలూరు : ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో స్థానిక ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం పచ్చ జెండా ఊపింది. సహజంగానే ఏపీ రాజకీయాలలో కులాల పట్టింపులు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎన్నికల సమయంలో ఇవి ఎక్కువ ప్రభావం చూపిస్తుంటాయి. 2024 లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఏపీ రాష్ట్రంలో జనసేన, బిజెపి, టిడిపి కలిసి పోటీ చేశాయి. కూటమిగా ఏర్పడి అధికారాన్ని దక్కించుకున్నాయి. మూడు పార్టీలకు కూటమి ప్రభుత్వంలో సముచిత ప్రాధాన్యం లభించింది. ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు వ్యవహరిస్తున్నారు. ఏపీ అభివృద్ధి కోసం తీవ్రంగా శ్రమిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో త్వరలో జరిగే స్థానిక ఎన్నికల్లో మూడు పార్టీలకు తన ప్రాధాన్యం దక్కే విధంగా ఆయన అడుగులు వేస్తున్నారు. మూడు పార్టీల అధినాయకులు ఎన్నికల్లో సముచిత ప్రాధాన్యం ఉండే విధంగా ఆలోచనలు చేస్తుంటే క్షేత్రస్థాయిలో పరిస్థితి మరో విధంగా ఉంది. కొంతమంది ఎమ్మెల్యేలు.. మిగతా నాయకులు వేరే విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. వైసిపికి లాభం చేకూర్చే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. సహజంగానే ఇలాంటి అవకాశం కోసం వైసిపి ఎదురుచూస్తూ ఉంటుంది. పైగా ఆ పార్టీ చేతిలో మీడియా ఉంది. అందువల్లే జనసేన, టిడిపి, బిజెపి లో దిగువ స్థాయి నాయకుల అసంతృప్తి వ్యాఖ్యలకు విపరీతమైన ప్రాధాన్యం ఇస్తూ ఉంది. ఇలాంటి వ్యాఖ్యల వల్ల ప్రజల్లో నాయకులు చులకన అవుతారు. కానీ ఆ విషయం కూటమిలోని పార్టీల కిందిస్థాయి నాయకులకు అర్థం కావడం లేదు. తాజాగా జనసేన తాడేపల్లిగూడెం ఎమ్మెల్యే బొలిశెట్టి శ్రీనివాస్ స్థానిక ఎన్నికల నేపథ్యంలో సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. జనసేన గెలిచిన చోట టిడిపి వాళ్ళను గౌరవిస్తున్నామని.. టిడిపి వాళ్ళు గెలిచిన చోట జనసేన నాయకులను గౌరవించడం లేదని.. ఈ సమస్య మీద

నేరుగా ఒకే చంద్రబాబు.. పవన్ కళ్యాణ్ తో మాట్లాడుతామని శ్రీనివాస్ వ్యాఖ్యలు చేశారు. గడచిన కొంతకాలంగా కార్య కర్తల బాధ చూశామని.. ఇకపై వారు బాధపడకుండా చూసు కుంటామని శ్రీనివాస్ పేర్కొన్నారు. కార్యకర్తల ప్రవర్తన ఆధా రంగా టికెట్లు కేటాయిస్తామని.. స్థానిక ఎన్నికల్లో గెలిపించు కునే బాధ్యతను భుజాలకు ఎత్తుకుంటామని శ్రీనివాస్ హామీ ఇచ్చారు. ఇంతవరకు బాగానే ఉన్నప్పటికీ ఇటువంటి వ్యాఖ్యలను అంతర్గతంగా చేసుకోవాలి. సాధారణంగా ఒక కుటుంబంలో ఎన్నో సమస్యలు ఉంటాయి.. సానుకూల ధోరణిలో మాట్లాడుతూ ఉంటే ఆ సమస్యలు పరిష్కారం అవుతూ ఉంటాయి. కూటమిగా ఉన్న మూడు పార్టీలలో కూడా సమస్యలు లేవని కాదు. కాకపోతే వాటిని సానుకూల దృక్పథంతో చర్చించుకుంటే బాగుంటుంది. అలాకాకుండా ఇలా అసంతృప్తి వ్యక్తం చేస్తుంటే సమస్యలు వెలుగు చూస్తూనే ఉంటాయి. ఇక్కడ జనసేన నాయకులకు టిడిపి ఎమ్మెల్యేలు గౌరవం ఇవ్వాలి. వాళ్ల సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలి. ఏదైనా ఉంటే కలిసి మాట్లాడుకోవాలి. అలాకాకుండా ఇష్టానుసారంగా వ్యవహరిస్తే మొదటికే మోసం వస్తుంది. స్థానిక ఎన్నికల సమయంలో ఇటువంటి ధోరణి కొనసాగిస్తే కూటమికి మొదటికే మోసం వస్తుంది.

892 పోస్టులకు ఎపిపిఎస్‌సి నోటిఫికేషన్లు

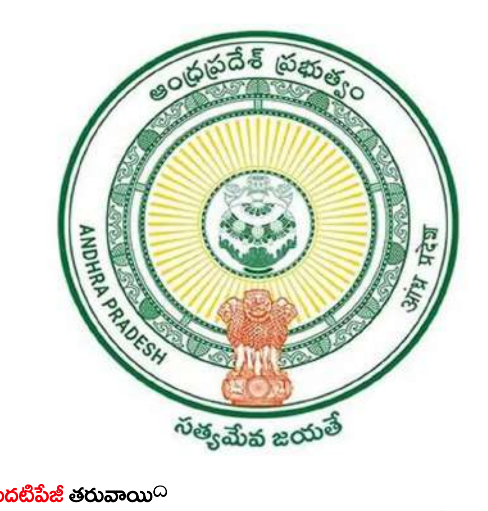

-**మొదటిపేజీ తరువాయి**

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖలో అసిస్టెంట్ సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ పోస్టులకు అక్టోబరు 9 నుంచి 29వ తేదీ వరకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

ఏపీ ఎకనామిక్స్ అండ్ స్టాటికల్ సర్వీసులో అసిస్టెంట్ స్టాటిస్టికల్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 196, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ పోస్టులు 17, గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ పోస్టు ఒకటి, ఫ్యాక్టరీస్ సర?్వసలో ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీస్ పోస్టులు 12, కాలుష్య నియంత్రణ మండలిలో గ్రేడ్-2 అనలిస్ట్ పోస్టులు 18, లెజిస్లేచర్ సర్వీసులో ఇంగ్లిష్ రిపోర్టర్ పోస్టులు 10, తెలుగు రిపోర్టర్ పోస్టు ఒకటి ఉన్నాయి. వీటికి అక్టోబరు 13 నుంచి నవంబరు 2 వరకు దరఖాస్తు చేసుకునేందుకు అవకాశం ఉంది.

దేవదాయశాఖలో గ్రేడ్-3 ఈవో పోస్టులు 104, జువైనల్ వెల్ఫేర్ సర్వీసులో గ్రేడ్-2 జిల్లా ప్రొబేషన్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 15, పరిశ్రమల శాఖలో ఇండస్ట్రియల్ ప్రమోషన్ ఆఫీసర్స్ పోస్టులు 78, మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖలో గ్రేడ్-1 సూపర్‌వైజర్ పోస్టులు 29, అటవీ శాఖలో ఫారెస్ట్ సెక్షన్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 26, డ్రాఫ్ట్‌మెన్ గ్రేడ్-2 పోస్టులు 20, ఫారెస్ట్ బీట్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 23, ఫారెస్ట్ రేంజ్ ఆఫీసర్ పోస్టులు నాలుగు ఉన్నాయి. వీటికి అక్టోబరు 16 నుంచి నవంబరు 5 వరకు దరఖాస్తు చేసుకునే అవకాశం ఉంది.

44 ఏళ్లు వర్తింపు

నాన్ యూనిఫాం సర్వీసు ఉద్యోగాలకు గరిష్ఠ వయోపరిమితిని 44గా కొనసాగిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం తెలిపింది. ఈ మేరకు జీవో విడుదల చేసింది. యూనిఫాం సర్వీసులకు ప్రస్తుత పరిమితిని కేటగిరీల వారీగా రెండేళ్లు పెంచింది. నాన్ యూనిఫాం సర్వీసులకు వయో పరిమితి 44 ఏళ్లు కొనసాగుతుందని సాధారణ పరిపాలన స్పష్టం చేసింది. ఈ మేరకు వేర్వేరుగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ 44 ఏళ్ల వయో పరిమితి వచ్చే ఏడాది సెప్టెంబరు వరకు కొనసాగుతుందని పేర్కొంది.

గ్రూప్-1 ఉద్యోగాలు ఇవే..

డిప్యూటీ కలెక్టర్ - 11
స్టేట్ ట్యాక్స్ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ - 14
డీఎస్పీ సివిల్ గ్రేడ్-2 - 36
డీఎస్పీ కమ్యూనికేషన్స్- 3
జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారి(డీఈవో) - 14
ప్రాంతీయ రవాణా శాఖ అధికారి - 3
జిల్లా గిరిజన సంక్షేమ అధికారి - 1
కోపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ - 15
గ్రేడ్-2 మున్సిపల్ కమిషనర్ - 12
సహాయ ఖజానా అధికారి - 2
జిల్లా ఉపాధి కల్పన అధికారి - 3
సహాయ గణాంక అధికారి - 14
ప్రాంతీయ అభివృద్ధి అధికారి - 35

ఆరు లైన్లు రహదారి అడుగులు

గుంటూరు : తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అత్యంత కీలకమైన రహదారుల్లో నేషనల్ హైవే 65 ఒకటి. తెలంగాణ నుంచి ఏపీకి వెళ్లే కీలకమార్గాల్లో ఒకటైన ఈ హైదరాబాద్- విజయవాడ మధ్య రవాణా సౌకర్యాలను మరింత మెరుగుపరిచేందుకు కేంద్ర రహదారి, రవాణా శాఖ కీలక అడుగు వేసింది. ఇందులో భాగంగా ఎన్‌హెచ్-65 రహదారిని 6 వరుసలుగా విస్తరించేందుకు అవసరమైన భూసేకరణ ప్రక్రియను అధికారికంగా ప్రారంభించింది. ఈ విస్తరణ ప్రాజెక్టులో భాగంగా నల్గొండ జిల్లా పరిధిలోని 62.20 కిలోమీటర్ల నుంచి 126.800 కిమీ వరకు రహదారిని విస్తరించనున్నారు. ఇందుకోసం జాతీయ రహదారుల చట్టం-1956లోని సెక్షన్ 3ఏ(1) కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాథమిక నోటిఫికేషన్‌ను సైతం జారీ చేసింది. నేషనల్ హైవే 65 రోడ్డు విస్తరణ పనుల కోసం నల్గొండ జిల్లాలోని చిట్యాల, కట్టంగూర్, నార్కెట్‌పల్లి, నకిరేకల్, కేతేపల్లి మండలాల పరిధిలో భూసేకరణ చేయనున్నారు. వీటిలోని వెలిమినేడు, వట్టిమర్తి, చిట్యాల, నార్కెట్‌పల్లి, యల్లారెడ్డిగూడెం, చెరువుగట్టు, పామనగుండ్ల, దుగ్నేపల్లి, అయిటిపాముల, చందంపల్లి, నకిరేకల్, కొర్లపహాడ్, ఇనుపాముల గ్రామాల పరిధిలోని 70 సర్వే నంబర్ల నుంచి మొత్తం 6.32 హెక్టార్ల వ్యవసాయ, వ్యవసాయేతర భూములను ఈ అభివృద్ధి పనుల కోసం ప్రభుత్వం సేకరించనుంది. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ఈ భూసేకరణ నోటిఫికేషన్‌పై ఏవైనా అభ్యంతరాలు లేదా సవరణలు ఉన్న భూఉజమానులు లేదా సంబంధిత వ్యక్తులు 21 రోజుల్లోగా సంబంధిత రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి (ఖీఆూ)కి నివేదించుకోవాలని అందులో సూచించారు. వచ్చిన అభ్యంతరాలన్నింటినీ సమగ్రంగా పరిశీలించిన తరువాత అధికారులు ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన తుది నోటిఫికేషన్‌ను విడుదల చేయనున్నారని తెలుస్తోంది. హైదరాబాద్- విజయవాడ రూట్ 6 లేన్లుగా విస్తరిస్తే ముఖ్యంగా పండుగ సమయాల్లో ఏర్పడే భారీ రద్దీని కొంతమేర నియంత్రించే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీవారిసేవలో సీఎం చంద్రబాబు

-**మొదటిపేజీ తరువాయి**

సేనాధిపతి వారిని, ధ్వజపటాన్ని ఆలయ నాలుగు మాడ వీధుల్లో ఊరేగింపు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో పెద్దజీయర్, చిన్న జీయర్, టీటీడీ ఈవో ముద్దాడ రవిచంద్ర, కంకణ బట్టర్ వెంకట రాఘవ దీక్షితులు, టీటీడీ బోర్డు సభ్యులు జ్యోతుల నెహ్రూ, భాను ప్రకాశ్‌రెడ్డి, పనబాక లక్ష్మి, అధికారులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు. మరోవైపు శ్రీవారికి పట్టువస్త్రాలు సమర్పించేందుకు కుటుంబసభ్యులతో కలిసి సీఎం చంద్రబాబు తిరుమలకు తరలివచ్చారు. వారికి శ్రీగాయత్రీ నిలయం వద్ద దేవాదాయశాఖ మంత్రి ఆనం రాంనారాయణరెడ్డి, రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి అనగాని సత్యప్రసాద్, టీటీడీ ఛైర్మన్, ఈవోతో పాటు బోర్డు సభ్యురాలు సుచిత్ర ఎల్ల స్వాగతం పలికారు. ఆ తర్వాత బేడి ఆంజనేయస్వామి ఆలయం వద్దకు వెళ్లారు. అనంతరం కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి ఆంజనేయస్వామిని చంద్రబాబు దర్శించుకున్నారు.

దర్శనానంతరం చంద్రబాబుకు అర్చకస్వాములు పరివట్టం కట్టారు. ఆ తర్వాత పట్టువస్త్రాలు తలపై పెట్టుకుని శ్రీవారి సన్నిధికి సీఎంతో పాటు కుటుంబసభ్యులు చేరుకున్నారు. మహాద్వారం నుంచి ఆలయంలోకి ప్రవేశించారు. బంగారు ధ్వజస్తంభానికి మొక్కారు. అనంతరం స్వామి వారికి చంద్రబాబు దంపతులు పట్టువస్త్రాలు సమర్పించారు. సీఎం హోదాలో 16వ సారి ఆయన తిరుమలేశుడికి పట్టువస్త్రాలు సమర్పించారు. అనంతరం రంగనాయకుల మండలంలో చంద్రబాబుకు పండితులు వేద ఆశీర్వచనం అందజేయగా, స్వామివారి తీర్థప్రసాదాలు, చిత్రపటాన్ని టీటీడీ ఛైర్మన్, ఈవో అందించారు.

అనంతరం శ్రీదేవీ భూదేవి సమేతుడైన మలయప్పస్వామి తిరువణాభరణాలను ధరించి తొలి వాహనమైన పెద్దశేష వాహనంపై విహరించి భక్తులకు కనువిందు చేశారు. పెద్దశేష వాహనసేవలో సీఎం చంద్రబాబుతో పాటు ఆయన కుటుంబసభ్యులు పాల్గొన్నారు. టీటీడీ పాలకమండలి, అధికారులకు మనస్ఫూర్తిగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నట్లు చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. ప్రతి హిందువు జీవితంలో ఒక్కసారైనా తిరుమలకు రావాలని, శ్రీవారిని దర్శించుకుని, ఆయన వద్ద కొంత సమయం గడపాలన్నారు. ఆధ్యాత్మిక సంప్రదాయాలను భావితరాలకు అందించే బాధ్యత మనదేనని స్పష్టం చేశారు.

సీఎం చంద్రబాబు ఇవాళ రాత్రి తిరుమలలోని గాయత్రి భవనంలో బస చేయనున్నారు. రేపు (బుధవారం) రెండో రోజు పర్యటనలో భాగంగా తిరుమలలో వైకుంఠం క్యూ కాంప్లెక్స్-1 లో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన పిల్ గ్రిమ్ ఎక్స్ పీరియన్స్ సెంటర్, ఎస్వీ మ్యూజియం, ఎలక్ట్రిక్ బస్సులు, నందకం యాప్, భక్తులకు గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్ పథకాలను ఆయన ప్రారంభించనున్నారు.

కోచింగ్ కేంద్రాలు రాజకీయ కుట్రలకు వేదిక కాకూడదు

-**మొదటిపేజీ తరువాయి**

ఏమాత్రం సమర్థనీయం కాదని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది.

నిర్దేశిత మార్గదర్శకాలను పాటించాలి

ఆంధ్రప్రదేశ్ కోచింగ్ సంస్థల నియంత్రణా నిబంధనలు--2026 ప్రకారం ప్రైవేటు కోచింగ్ కేంద్రాలు తప్పనిసరిగా నిర్దేశిత మార్గదర్శకాలను పాటించాలని సీఎం స్పష్టం చేశారు. ముఖ్యంగా జీవో నెంబరు 9లోని నిబంధనలకు అనుగుణంగానే సంస్థల నిర్వహణ ఉండాలన్నారు. మార్గదర్శకాలను ఉల్లంఘించినట్టు తేలితే సంబంధిత కోచింగ్ సంస్థలపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని సీఎం అధికారులను ఆదేశించారు.

నిబంధనల అమలు కేవలం కాగితాలకే పరిమితం కాకుండా క్షేత్రస్థాయిలో పకడ్బందీగా జరగాలని సీఎం ఆదేశించారు. ప్రైవేటు కోచింగ్ కేంద్రాల కార్యకలాపాలను అధికారులు పరిశీలిస్తూ మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా నడుస్తున్నాయో లేదో తనిఖీ చేయాలన్నారు నిబంధనల ఉల్లంఘన, అభ్యర్థులపై అనుచిత ఒత్తిడి వంటి అంశాలు బయటపడితే తక్షణమే చర్యలకు ఉపక్రమించాలని సూచించారు. పోటీ పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్న అభ్యర్థులు ఎలాంటి ఒత్తిళ్లకు లోనుకావద్దని ప్రభుత్వం సూచించింది. తమ కెరీర్, పరీక్షల సన్నద్ధతపైనే పూర్తి దృష్టి పెట్టాలని స్పష్టం చేసింది. కోచింగ్ సంస్థల నుంచి ఏదైనా ఒత్తిడి, ఇబ్బంది లేదా అనుచిత ప్రేరేపణ ఎదురైతే వెంటనే అధికారుల దృష్టికి తీసుకురావాలని సూచించింది. కోచింగ్ కేంద్రాల ప్రధాన ఉద్దేశం పోటీ పరీక్షలకు అభ్యర్థులను సమర్థవంతంగా సిద్ధం చేయడమేనని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది. ఆ లక్ష్యాన్ని పక్కనబెట్టి సంస్థల యజమానులు తమ వ్యక్తిగత లేదా ఇతర ప్రయోజనాల కోసం అభ్యర్థులను వినియోగిస్తే ఉపేక్షించబోమని హెచ్చరించింది. రాజకీయ కుట్రలు, ఆందోళనలు, నిరసనలకు విద్యార్థులను వాడుకునే ప్రయత్నాలపై చట్టం తన పని తాను చేస్తుందని స్పష్టం చేసింది.

మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఆళ్ల నాని కన్నుమూత

మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఆళ్ల కాళీ కృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని) (57) కన్నుమూశారు. విశాఖలో మంగళవారం గుండెపోటుతో ఆయన తుదిశ్వాస విడిచారు. ఏలూరు నుంచి మూడు సార్లు ఆయన ఎమ్మెల్యేగా గెలిచారు. 2004, 2009లో కాంగ్రెస్ తరఫున విజయం సాధించారు. 2017లో ఎమ్మెల్సీగా పని చేశారు. ఆ తర్వాత వైఎస్సార్సీపీలో చేరి 2019లో ఆ పార్టీ తరఫున గెలిచారు. జగన్ హయాంలో డిప్యూటీ సీఎం, వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించారు. 2025లో ఆళ్ల నాని టీడీపీలో చేరారు.

సంతాపం: మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి ఆళ్ల నాని హఠాన్మరణం పట్ల ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, మంత్రి నారా లోకేశ్?, టీడీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు పల్లా శ్రీనివాసరావు తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. 56 సంవత్సరాల వయసులోనే గుండెపోటుతో ఆయన దూరమవ్వడం బాధాకరమని చంద్రబాబు అన్నారు. ఆయన కుటుంబానికి ప్రగాఢ సానుభూతి వ్యక్తం చేశారు.

ఆళ్ల నాని ఆత్మకు శాంతిని చేకూర్చాలని చంద్రబాబు ఆకాంక్షించారు. వివాదాలకు దూరంగా, అందరితోనూ స్నేహపూర్వకంగా మెలిగే నాని స్మృతిలో లోకేశ్? నివాళు లర్పించారు. వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు. ప్రజాప్రతినిధిగా, మంత్రిగా ఆయన అందించిన సేవలను స్మరించుకుంటూ పల్లా శ్రీనివాసరావు నివాళులర్పించారు. నాని కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలియజేస్తూ, ఆయన ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు.

ఆళ్ల నాని మృతి పట్ల కేంద్రమంత్రి రామ్మోహన్‌నాయుడు దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఆళ్ల నాని ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తున్నానన్నారు.

సంపాదకీయం

అనవసర వివాదాలతో బ్రిక్స్

ఢిల్లీ వేదికగా జరిగిన బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సమావేశం సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన అధికారిక గాలా డిన్నర్ మెనూ ప్రస్తుతం రాజకీయంగా పెద్ద దుమారమే రేపుతోంది. ప్రపంచ దేశాల అధినేతలను ఆహ్వానించి ఇచ్చిన ఈ విందులో పూర్తిగా శాకాహార వంటకాలను మాత్రమే వడ్డించడంపై లోక్‌సభలో ప్రతిపక్ష నేత రాహుల్ గాంధీ విమర్శలు ప్రారంభించారు. దేశంలో సుమారు 80 శాతం మంది మాంసాహారులే ఉన్నారంటూ ఆయన సోషల్ మీడియా వేదికగా చేసిన వ్యాఖ్యలు హాట్ టాపిక్ అవుతున్నాయి.ఈ విందులో సాంప్రదాయ భారతీయ రుచులను ప్రతిబింబించేలా మిల్లెట్లు, వివిధ ప్రాంతీయ వెజిటేరియన్ వంటకాలను ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించింది. ప్రసిద్ధి చెందిన రకరకాల శాఖాహార వంటకాలతో పాటు ప్రత్యేక డిజర్టను ఈ మెనూలో చేర్చారు. అయితే అంతర్జాతీయ అతిథుల కోసం ఏర్పాటు చేసిన ఈ విందులో కేవలం శాఖాహారానికి మాత్రమే ప్రాధాన్యం ఇవ్వడంపై రాహుల్ గాంధీ పరోక్షంగా వ్యంగ్యాస్త్రాలు విసిరారు.రికార్డు కోసం చెబుతున్నా.. 80 శాతం మంది భారతీయులు మాంసాహారులే. భారతీయ నాన్-వెజ్ ఆహారం చాలా రుచికరంగా ఉంటుంది.. నా సోదరి ప్రియాంక చేసే చోలే భటూరే లాగానే అంటూ రాహుల్ గాంధీ ఎక్స్ వేదికగా ఒక ఫొటోను షేర్ చేస్తూ సెటైర్లు వేశారు. అంతర్జాతీయ వేదికలు , సదస్సుల సమయంలో భారతదేశపు గొప్పతనాన్ని, విభిన్న సంస్కృతులను ప్రతిబింబించేలా ఆహార మెనూ ఉన్నప్పటికీ, దీనిపై కాంగ్రెస్ పార్టీ అనవసరమైన వివాదం సృష్టిస్తోందని అధికార బీజేపీ మండిపడింది.కేంద్ర మంత్రి కిరణ్ రిజిజు తదితర బీజేపీ నాయకులు రాహుల్ గాంధీ వ్యాఖ్యలను తీవ్రంగా ఖండించారు. బ్రిక్స్ దేశాల అధినేతలకు వడ్డించిన ఆహారంపై కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ రాజకీయం చేయడం నమ్మశక్యంగా లేదని, రుచికరమైన, పోషక విలువలు కలిగిన భారతీయ శాకాహార వంటకాలను విదేశీ అతిథులు ఎంతో ఆస్వాదించారని అంటున్నారు. దేశం గర్వించదగిన అంతర్జాతీయ సదస్సును విజయవంతం చేయడంపై దృష్టి పెట్టాల్సింది పోయి, కేవలం డైనింగ్ టేబుల్ మెనూపై వివాదం రాజేయడం విపక్షాల సంకుచిత రాజకీయాలకు నిదర్శనమని కమలనాథులు విమర్శిస్తున్నారు. మరో వైపు బ్రిక్స్ దేశాల మధ్య మరింత లోతైన సహకారం అవసరమని చైనా అధ్యక్షుడు జిన్‌పింగ్ పిలుపునిచ్చారు. ఆదివారం న్యూఢిల్లీలో జరిగిన బ్రిక్స్ సదస్సు రెండో, చివరి రోజు ఆయన ప్రసంగించారు. ప్రపంచ వ్యవహారాలను శక్తి ఆధారంగా నిర్దేశించే విధానం సరికాదంటూ 'బలవంతుడిదే రాజ్యం అనే తర్కం చెల్లదని, దానిని చాలా కాలం క్రితమే విస్మరించి ఉండాల్సింది' అని అన్నారు. ఈ సందర్భంగా కృత్రిమ మేధ, వాణిజ్యం, పెట్టుబడులు, డిజిటల్ ఆర్థిక వ్యవస్థ, తయారీ, సాంకేతిక ప్రతిభకు సంబంధించి ఐదు కార్యక్రమాలను జిన్‌పింగ్ ప్రకటించారు. కృత్రిమ మేధ రంగంలో సహకారాన్ని పెంచేందుకు బ్రిక్స్ ఏఐ ఓపెన్ సోర్స్ కమ్యూనిటీ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించారు.ప్రత్యేక ఏఐ సదస్సులు, శిక్షణ కోర్సులు నిర్వహించాలని సూచించారు. వాణిజ్యం, పెట్టుబడుల రంగంలో బ్రిక్స్ ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి భాగస్వామ్యాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని చైనా ప్రతిపాదించింది. వచ్చే ఏడాది బ్రిక్స్ సేవల వాణిజ్య ఫోరమ్‌ను చైనాలో నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపింది. డిజిటల్ ఎకోసిస్టమ్ క్లౌడ్ ప్లాట్‌ఫామ్ ద్వారా సభ్యదేశాల సమన్వయాన్ని పెంచాలని జిన్‌పింగ్ సూచించారు. సైన్స్, టెక్నాలజీలో మరింత అభివృద్ధి కోసం బ్రిక్స్ ఇంజినీర్ కల్టివేషన్ అలయన్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని జిన్‌పింగ్ ప్రతిపాదించారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న మార్కెట్లు, గ్లోబల్ సౌత్ దేశాలతో ఉన్న సన్నిహిత సంబంధాలను బ్రిక్స్ దేశాలు ఉపయోగించుకుని సరఫరా గొలుసులను పరిరక్షించాలని, సమగ్ర మార్కెట్‌ను అభివృద్ధి చేయాలని జిన్‌పింగ్ అన్నారు. బ్రిక్స్ శిఖరాగ్ర సదస్సు ముగింపు సమావేశంలో ప్రసంగించిన జిన్‌పింగ్.. 'నియమాలు లేని ప్రపంచం ట్రాఫిక్ లైట్లు లేని కూడలి లాంటిది. అక్కడ గందరగోళం. అస్తవ్యస్త పరిస్థితులు దాదాపు ఖాయంగా ఉంటాయి' అని అన్నారు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారాల్లో చట్టబద్ధ పాలనను సమిష్టిగా కాపాడాలని గ్లోబల్ సౌత్ దేశాలకు జిన్‌పింగ్ పిలుపునిచ్చారు.ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయంగా తీవ్ర ఆందోళన కలిగిస్తున్న పశ్చిమాసియా పరిణామాలపై బ్రిక్స్ దేశాలు తమ వైఖరిని స్పష్టం చేశాయి. ఎలాంటి అంతర్జాతీయ సమస్యనైనా సైనిక చర్యల ద్వారా పరిష్కరించలేమని పేర్కొన్నాయి. సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు నిరంతర చర్చలు, దౌత్యపరమైన ప్రయత్నాలే ప్రధాన మార్గాలని తేల్చిచెప్పాయి.ఏకపక్ష సైనిక చర్యలకు వ్యతిరేకంగా బ్రిక్స్ దేశాలు తమ ఆందోళనను వ్యక్తం చేశాయి. ప్రపంచ శాంతి, స్థిరత్వం కోసం అన్ని దేశాలు దౌత్య మార్గాలను అనుసరించాలని పిలుపునిచ్చాయి.మారుతున్న ప్రపంచ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలిలో సమగ్ర సంస్కరణలు చేపట్టాల్సిన అవసరం ఉందని బ్రిక్స్ దేశాలు స్పష్టం చేశాయి. ప్రస్తుత ప్రపంచ వాస్తవాలకు అనుగుణంగా అంతర్జాతీయ సంస్థల్లో ప్రాతినిధ్యం, నిర్ణయాధికార వ్యవస్థల్లో మార్పులు రావాల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొన్నాయి. భద్రతా మండలి సంస్కరణల అంశాన్ని బ్రిక్స్ సదస్సులో భారత్ మరోసారి బలంగా ప్రస్తావించింది.భారత్ నేతృత్వంలో జరిగిన ఈ సదస్సులో 'మానవాభివృద్ధే ప్రథమం.. ప్రజల సంక్షేమమే ధ్యేయం' అనే దృక్పథానికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. బ్రిక్స్ కూటమి విస్తరిస్తున్న కొద్దీ ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరిచే అంశాలపై మరింత దృష్టి పెట్టాలని నిర్ణయించారు.ఆర్థిక ప్రగతితో పాటు ఆరోగ్యం, ఆహార భద్రత, ఇంధన భద్రత, ప్రజల సంక్షేమం వంటి అంశాలను కూడా అభివృద్ధిలో కీలక భాగాలుగా చూడాలని డిక్లరేషన్‌లో పేర్కొన్నారు.ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లపైనా బ్రిక్స్ దేశాలు ఉమ్మడి వైఖరిని ప్రకటించాయి. ప్రపంచ సరఫరా వ్యవస్థలను మరింత బలోపేతం చేయడం, ఆహార-ఇంధన భద్రతను పెంచడం వంటి అంశాలపై సహకారాన్ని విస్తరించాలని నిర్ణయించాయి.అలాగే సభ్య దేశాల మధ్య స్థానిక కరెన్సీల వినియోగం ద్వారా వాణిజ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం, డిజిటల్ రంగంలో సహకారాన్ని మరింత పెంచడం వంటి అంశాలకు కూడా ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు.

ఆహార నిర్వేదం

ఆరోగ్యకరమైన జీవనానికి ఆహారం అత్యంత ముఖ్యం. జీవులు ప్రాణాలు నిలుపుకోవ డానికి ఆహారం అవసరం. సరైన ఆహారం ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తుంది. ఆహారం మితిమీరినప్పుడు, ఆహారంలో శుచి శుభ్రతలు లోపించినప్పుడు ఆరోగ్యం వికటించి నానా వ్యాధులూ కలుగుతాయి. 'ఆహార సంభవో వస్తుః రోగాస్స్వాహార సంభవాః' అని మన తొలి ఆయుర్వేద గ్రంథం 'చరక సంహిత' చెబుతోంది. ఆరోగ్యానికైనా, అనారోగ్యానికైనా ఆహారమే మూలమనే అవగాహన మనవాళ్లకు చరకుడి కాలం నుంచే ఉండేది. దాదాపు అదే కాలంలో పాశ్చాత్య ప్రపంచంలోనూ ఆహారంపై ఈ అవగాహ ఉండేది. 'మనం బతకడం కోసం తినాలి, తినడం కోసం బతకడం కాదు' అని రోమన్ తత్త్వవేత్త సిసిరో చెప్పాడు. ఆరోగ్య స్పృహతో ఆహారం పట్ల తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి ఎవరు ఎన్ని విధాలుగా చెప్పినా, జిహ్వాచాపల్యం మనిషికి గల నానా బలహీనతల్లో మొదటి వరుసలో ఉంటుంది. జిహ్వాచపలురను తిండిపోతులుగా జనాలు ఆడిపోసుకుంటారు గాని, వారు మాత్రం తమను తాము భోజనప్రియులుగా ప్రకటించుకుంటూ ఉంటారు. సుష్టుగా షడ్రసోపేతమైన భోజనాన్ని ఆరగించడాన్ని భోజనప్రియులు 'ఉదరపూజ'గా అభివర్ణి స్తారు. 'పొట్టతో వాదించడం చాలా కష్టం. దానికి చెవులు ఉండవు' అని గ్రీకు తత్త్వవేత్త ప్లూటార్క్ భోజనప్రియత్వాన్ని గురించే చమత్కరించాడు.

నాగరికతలకు మునుపు మనుషులు కూడా మిగిలిన జంతుజాలం మాదిరిగానే దొరికినదేదో తింటూ బతికేవారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా నాగరికతలతో పాటు పాకకళ అభివృద్ధి చెందింది. పాకకళతో పాటు రుచులు మరిగిన నోటికి జిహ్వాచాపల్యం, భోజన ప్రియత్వం పెరుగుతూ వచ్చాయి. ఆరోగ్యానికైనా, అనారోగ్యానికైనా ఆహారమే మూల మనే సంగతి మనుషులకు అనుభవపూర్వంగా తెలిసివచ్చింది. ఆహార మహిమ బోధ పడిన తర్వాత ఆయుర్వేదం సహా రకరకాల ప్రాచీన వైద్యవిధానాలు అభివృద్ధి చెందాయి. ప్రపంచంలోని ప్రతి ప్రాంతానికీ ఒక ఆహార సంస్కృతి ఉంటుంది. ఆహార సంస్కృతి ఆ ప్రాంత అస్తిత్వంలో అవిభాజ్య భాగంగా ఉంటుంది. అందుకే ప్రపంచంలోని ఏ భాషకు చెందిన సాహిత్యంలోనైనా ఆహార వర్ణన కనిపిస్తుంది. తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించి మన ఆహార వైవిధ్యాన్ని గ్రంథస్థం చేసిన పూర్వకవులలో శ్రీనాథుడు అగ్రగణ్యుడు. 'శృంగార నైషధం'లో శ్రీనాథుడు ఎన్నో వంటకాలను వర్ణించాడు. వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పర్యటించినప్పుడు రాసిన చాటువుల్లోనూ శ్రీనాథుడు ఆ ప్రాంతాల్లోని ఆహార వైవిధ్యాన్ని వర్ణించాడు. జిహ్వకు హితవైన వాటిని పొగిడాడు, నోటికి వెగటైన వాటిని వెటకరించాడు. తెలుగు కవులలో అన్నమాచార్యుడు, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, అల్లసాని పెద్దన వంటివారు కూడా తమ కవిత్వంలో ఆహార వైవిధ్యాన్ని, వైభవాన్ని కళ్లకు కట్టారు.

భారతీయుల తొలి పాకశాస్త్ర గ్రంథం 'పాకదర్పణం'. దీని అసలు గ్రంథకర్త ఎవరో తెలీదు గాని, కర్తృత్వాన్ని పురాణ పురుషుడైన నల మహారాజుకు ఆపాదించారు. 'భుజ్యతే యేన యత్నేన/ తస్యారోగ్యం భవేద్ధ్రువమ్/ వాతజం పిత్తజం రోగం/ శ్లేష్మజం హన్తి సర్వదా' అని-- అంటే, ఇందులో వివరించిన ఆహార పదార్థాలను భుజించేవారికి వాత పిత్త కఫ జనిత రోగాలన్నీ నశిస్తాయని 'పాకదర్పణం' ఆత్మవిశ్వాసంతో చెబుతోంది. 'పాకదర్పణం' కేవలం వంటల పుస్తకం మాత్రమే కాదు, ఇది ఆరోగ్యశాస్త్ర గ్రంథం కూడా! ఆహార పదార్థాల్లోని షడ్రుచుల గురించి; భక్ష్య భోజ్య లేహ్య చోష్య పేయాది పంచభక్ష్యాల గురించి; అష్టవిధ ఆహార దోషాల గురించి; వంటచేసే పాచకునికి ఉండ వలసిన లక్షణాల గురించి; రుతువులకు అనుగుణంగా తీసుకోవలసిన ఆహార పదార్థాల గురించి విపులంగా వర్ణించిన గ్రంథమిది. ఆనాటి జనాలు ఆరోగ్యసూత్రాలను పాటిస్తూనే ఆహారాన్ని ఆస్వాదించేవారు. ఆహారకల్తీ బెడద ఉండేది కాదు. ఈనాటి జనాల్లో ఆరోగ్య స్పృహ పెరిగినా, బయట దొరికే ఆహార పదార్థాల్లో ఏవి కల్తీవో, ఏవి మంచివో గుర్తించలేని పరిస్థితి ఉంది. ప్యాకెట్లలో దొరికే ఆహార పదార్థాలలో ఆరోగ్యానికి చేటు కలిగించే చక్కెర, ఉప్పు, కొవ్వులు వంటి పదార్థాలు ఏమేరకు వాడుతున్నారో తెలియజెప్పే హెచ్చరిక లేబుల్స్‌ను తప్పనిసరిగా ముద్రించాలని భారత ఆహార భద్రతా ప్రమాణాల ప్రాధికార సంస్థ (ఎఫ్ఎస్ఎస్ఏఐ) ఆహార తయారీ సంస్థలను ఆదేశించాల్సిన దుఃస్థితి దాపురించింది.

పండుగే కాదు పలువురికి జీవనాధారం

వినాయక చవితి వస్తే వారికి 3 నెలలు పండుగే

గణేశ్ పండుగ అంటేనే ఎక్కడలేని సందడి. హైదరాబాద్‌లో అయితే ఇది ఇంకాస్త ఎక్కువగానే కనిపిస్తుంది. విగ్రహాలు తయారు చేయడం నుంచి పండ్లు, పూలు, పూజా సామగ్రి విక్రయించే వారి వరకూ ఎంతో మందికి ఉపాధి కల్పిస్తుంది వినాయక చవితి. నవరాత్రి ఉత్సవాలంటే వీరందరికీ పెద్ద పండుగే. ప్రతి గల్లీలో రంగురంగుల వినాయక విగ్రహాలు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తాయి. ఇవి ఇంత అందంగా తయారవడం వెనక ఎంతో మంది కళాకారుల శ్రమ ఉంది. పండుగకు 6 నెలల ముందు నుంచే తయారీ పనులు మొదలుపెడతారు. 3 నెలల పాటు చేతి నిండా పని ఉంటుంది. ఈ విగ్రహాల తయారీ కోసం వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన కళాకారులు హైదరాబాద్ నగరానికి వచ్చి ఉపాధి పొందుతారు. ఖైరతాబాద్, బాలాపూర్, ధూల్?పేట ప్రాంతాలు ఇందుకు అడ్డాలు. ఇక మండపాలు వేసే వారు, డెకరేషన్ చేసే వారికీ గణేశ్ పండుగ చెప్పుకోదగ్గ ఆదాయాన్ని అందిస్తుంది.

పొరుగు రాష్ట్రాల కళాకారులకూ ఉపాధి

వినాయక చవితి అనగానే గుర్తుకు వచ్చేవి విగ్రహాలే. ఖైరతాబాద్, బాలాపూర్‌లలో భారీ విగ్రహాలను ప్రతిష్ఠిస్తుంటారు. 9 రోజుల పాటు ఉత్సవాలు చేస్తారు. ఈ రెండు ప్రాంతాల్లోనే కాదు. నగరంలో చాలా చోట్ల విగ్రహాలు కొలువుదీరతాయి. ఇప్పుడైతే గల్లీకి రెండు, మూడు మండపాలు వెలుస్తున్నాయి. మరి ఈ స్థాయిలో విగ్రహాలు ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నాయి? స్థానికంగానే కాదు, ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాల నుంచి కూడా వచ్చిన కళాకారులు ఇక్కడ గణేశుడి విగ్రహాలు తయారు చేస్తుంటారు. నెలల తరబడి ఇదే పనిలో నిమగ్నమై ఉంటారు. వినాయక చవితికి 6 నెలల ముందే పనులు మొదలవుతాయి. డిజైన్స్ నిర్ణయించుకోవడం, వాటికి మౌల్డ్స్ తయారు చేసుకోవటం, ముడి సరకు తెప్పించటం వరకు ఈ ప్రక్రియ సుదీర్ఘంగా సాగుతుంది. ఈ మొత్తం ప్రాసెస్‌లో ఒక్కో పనికి ఒక్కో నైపుణ్యం అవసరం. అందుకే వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన కళాకారులు హైదరాబాద్‌లోనే మకాం వేసి, రాత్రింబవళ్లు శ్రమిస్తూ వేలాది విగ్రహాలకు రూపమిస్తున్నారు.

ఎన్నో రంగాల వారికి జీవనోపాధి

నగరంలో వినాయక విగ్రహాల తయారీకి కేరాఫ్ ధూల్?పేట. ఏ గల్లీ చూసినా కళాకారులే. ఇక్కడ తయారయ్యే ప్రతి విగ్రహం వెనుక ఎంతో మంది శ్రమ కనిపిస్తుంది. మట్టి సేకరించే వాళ్లు, శిల్పులు, ఫినిషింగ్ చేసే కళాకారులు, పెయింటర్లు, అలంకరణ చేసే వారు. ఇలా అందరూ తలా ఓ చేయి వేస్తేనే ఇంత అందమైన విగ్రహాలు తయారవుతాయి. ఇక వీటిని ఓ చోట నుంచి మరో చోటకు తరలించే వాహనదారులు, కూలీలకూ ఉపాధి లభిస్తుంది. మండపాల నిర్మాణ కార్మికులు, విద్యుత్ సిబ్బంది, పూల వ్యాపారులు, పూజా సామగ్రి విక్రయించే వారికీ చేతి నిండా పని దొరుకుతుంది. గణేశుడు ఒక్కడే కానీ ఆయనపై ఆధారపడి జీవించే కుటుంబాలెన్నో ఉన్నాయి. పెద్ద వ్యాపారుల నుంచి ప్రతిమలు కొనుగోలు చేసి విక్రయించే చిరు వ్యాపారులు వారం రోజుల ముందు నుంచి పనిలో నిమగ్నమైతారు.

ప్రతి ఇంట్లో కళాకారులు!

హైదరాబాద్ నగరంలో తయారయ్యే విగ్రహాలు ఇక్కడికే పరిమితం కావు. చాలా వరకూ పొరుగు రాష్ట్రాలకూ తరలిపోతుంటాయి. ముంబయి తరవాత అంత పెద్ద తయారీ కేంద్రం హైదరాబాద్‌లోనే ఉంది. అదే ధూల్‌పేట్. 25 అడుగుల భారీ విగ్రహాలే కాదు. ఒక్క అడుగు పరిమాణంలో ఉన్న విగ్రహాలూ ఇక్కడ తయారు చేస్తుంటారు. పండుగకు నెలల ముందే ఇక్కడ విగ్రహాల తయారీ పనులు ఊపందుకుంటాయి. ఇక్కడ ప్రతి ఇంట్లో కళాకారులు ఉంటారంటే అతిశయోక్తి కాదు. తరతరాలుగా ఇదే కళను నమ్ముకున్న వారున్నారు.

గణేశ్ పండుగ సీజన్‌లో ఇక్కడ అడుగుపెడితే చాలు ఇంటికో షెడ్డులో విగ్రహ తయారీ కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. ఇక్కడి నుంచే కొన్ని వేల విగ్రహాలు ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్తుంటాయి. చాలా మంది వేరే రాష్ట్రాల నుంచి ఇక్కడకు వచ్చి కొనుగోలు చేస్తుంటారు. ముందుగానే బుకింగ్స్ చేస్తుంటారు. తక్కువ ధరల్లోనే ఇక్కడ విగ్రహాలు లభిస్తుండడమే అందుకు కారణం. పండుగ దగ్గర పడే కొద్దీ ఆర్డర్లు పెరుగుతాయి. పని గంటలు పెరుగుతాయి. కళాకారుల ఆదాయం కూడా పెరుగుతుంది. "ధూల్‌పేటలో కూడా ఇప్పుడు ముంబయి తరహాలో విగ్రహాలు తయారు చేయిస్తున్నాం. కస్టమర్లు కూడా విగ్రహం ఫినిషింగ్ బాగుందని అంటున్నారు. ఇక్కడి వినా యక విగ్రహాలంటే దేశమంతా ఫేమస్. కర్ణాటక, తమిళ నాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్?, ఒడిశా, గుజరాత్? రాష్ట్రాలకు తీసుకె ళ్తారు. మేము ఈ సీజన్‌లో కష్టపడితే లాభాలు వస్తాయి"

ఖైరతాబాద్ బడా గణేశుడి తయారీ

నగరంలో వినాయక చవితి అంటే గుర్తుకొచ్చేది ఖైరతాబాద్ బడా గణేశ్. నగర వ్యాప్తంగా ఎన్ని విగ్రహాలు ఉన్నా సరే ఖైరతాబాద్ గణేశుడు మాత్రం ఎప్పటికీ ప్రత్యేకమే. నగర వాసులే కాదు. రాష్ట్ర నలుమూలల నుంచి ఇక్కడికి వచ్చి దర్శించుకుంటారు. నవరాత్రుల్లో రోజుకు లక్షకు పైగా భక్తులు వస్తారని అంచనా. ఏటా ప్రత్యేక సందేశంతో భక్తులకు దర్శనమిచ్చే ఆయన రూపం అంత ప్రత్యేకమైంది మరి. పూర్తి పర్యావరణ హితంగా, అందంగా ఈ గణేశుడిని తీర్చిదిద్దుతారు.

తొంభై రోజులు కళాకారులు శ్రమిస్తారు

ఖైరతాబాద్ గణపతి భారీ రూపం వెనుక శ్రమ కూడా భారీగానే ఉంటుంది. ఈ విగ్రహాన్ని తయారు చేయడం సాధారణ విషయం కాదు. ముందుగా నమూనా సిద్ధం చేయడం, కట్టెలతో షెడ్డు వేయడం, మట్టితో విగ్రహాన్ని తీర్చిదిద్దడం ఇలా ఒక్కో దశకు ఎంతో సమయం పడుతుంది. మూడు నెలల పాటు రోజూ 30 మందికి పైగా కళాకారులు పని చేస్తుంటారు. పండుగ దగ్గరపడే కొద్ది పని చేసే వారి సంఖ్య పెరుగుతుంది. రోజు 80కి పైగా కార్మికులు శ్రమిస్తుంటారు.

45 రోజుల ముందు నుంచే మండపం పనులు

నగరంలో మరో ప్రధాన గణపతి బాలాపూర్ గణేశుడు. అందరు గణపతులు రూపంలో ప్రత్యేకంగా ఉంటే బాలాపూర్ గణేశుడు మాత్రం మండపం, లడ్డూ వేలంతో ప్రత్యేకంగా నిలుస్తాడు. బాలాపూర్ లడ్డు ఏటా రూ.లక్షలు పలుకుతుంది. పోటీ పడి మరీ వేలం పాడతారు. లడ్డూ దక్కించుకోవడం అనేది హోదాగా భావిస్తారు. ఇక ఏటా సరికొత్త ఆలోచనతో రకరకాల ఆలయాల రూపాల్లో మండపాలను నిర్మిస్తూ భక్తులను ఆకట్టుకుంటారు. లడ్డూ వేలం రోజున బాలాపూర్‌లో కనిపించే సందడి అంతా ఇంతా కాదు.

వేలం పాటలో పాల్గొనే వారి నుంచి భక్తుల వరకు భారీగా తరలివస్తారు. బాలాపూర్ పరిసరాలు జనసంద్రంగా మారతాయి. మండపాన్ని నెలన్నర ముందు నుంచే 60కి పైగా కార్మికులు రేయింబవళ్లు శ్రమించి తయారు చేస్తారు. మళ్లీ బాలాపూర్‌లో సెట్?ను అతికించటానికి 15 రోజులు 50కి పైగా కార్మికులు శ్రమించాల్సి ఉంటుంది. ఆగమన్ నుంచి నిమజ్జన్? దాకా ఎంతో మందికి ఇక్కడ ఉపాధి లభిస్తుంది. "దాదాపు పండుగకు రెండు నెలల ముందే మండపం సెట్? గురించి చర్చిస్తాం. అందరం కలిసి ఓ నిర్ణయానికి వచ్చాక పనులు ప్రారంభిస్తాం. ముందుగా సెట్? విడి భాగాలు గోదాంలో తయారు చేస్తారు. ఇందుకోసం 60 నుంచి 70 మంది కళాకారులు రోజూ పనిచేస్తారు. మళ్లీ ఇక్కడ సెట్? భాగాలను అమర్చేందుకు 30 నుంచి 40 మంది పనిచేస్తారు" మట్టి విగ్రహాల తయారీ కొంచెం కష్టం ఒకప్పుడు అందమైన వినాయక విగ్రహాలు కావాలంటే అవి పీవోపీతోనే సాధ్యం అనుకునే వారు. ఈ మధ్య కాలంలో ప్రజల్లో అవగాహన పెరిగి చాలా మంది మట్టి వినాయకుల వైపు మళ్లుతున్నారు. పీవోపీ విగ్రహాల తరహాలోనే మట్టి ప్రతిమలు కూడా మంచి ఫినిషింగ్‌తో ఆకర్షణీ యంగా లభిస్తున్నాయి. మట్టి గణపతులకు ఆదరణ పెరుగుతోంది. వీటి తయారీ పీవోపీ విగ్రహాల తయారీ కంటే కష్టమైంది. సరిగా ఎండకపోయినా, మంచి మట్టిని ఉపయోగించక పోయినా అనుకున్న స్థాయిలో విగ్రహం తయారు అవ్వదు. అందుకే కళాకారులు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో వీటిని తయారు చేస్తుంటారు. ఈ కళాకారులకూ మార్కెట్ బాగానే ఉంటోంది.

ఈ పండగంటే భక్తే కాదు ఉపాధి కూడా

ఆగమన్, నిమజ్జన్‌లో వాహనాలు, మండపాల దగ్గర పెట్టే డీజేలు ఇతర సౌండ్ బాక్సులు, బ్యాండ్ ఇలా ఎంతో మంది వినాయకుడి పండుగతో ఉపాధి పొందుతున్నారు. పూలు, పండ్లు, పూజా సామగ్రికి ఈ సమయంలో గిరాకీ ఎక్కువగానే ఉంటుంది. మొత్తంగా ఖైరతాబాద్ నుంచి బాలాపూర్ వరకు దూల్‌పేట్ నుంచి నగరంలోని ప్రతి వీధి మండపం వరకు వినాయకుడి రూపం వెనుక ఎంతోమంది కళాకారుల కష్టం ఉంటుంది. అందుకే గణేశ్? పండుగ అంటే భక్తికి మాత్రమే ప్రతీక కాదు. కళకు గౌరవం ఉపాధికి ఊతం కూడా.

Edited Printed Published & Owned by Kumpati Suresh D.No : 12, Sirasanambedu, Pellakur Mandal, Tirupati District, Andhra pradesh.
Published at VSAR Publications, D.NO: 403, Panta Street, Tirupati District, Andhra pradesh. . EDITOR KUMPATI SURESH, RNI. NO. APTEL/26/A6853